

Viața Noastră

CONSILIUL
JUDEȚEAN
HARGHITA

Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Harghita

BULETIN INFORMATIV ANUAL ~ 2022 ~

Zilele Talentelor 2-5

9 Ziua adopției

13-15 Tabăra de limba engleză

18-19 Tabăra de limba română

Talent, bucurie și distracție la cea de-a XII-a ediție a „Zilelor Talentelor”

În zilele de 14-15 iunie s-a desfășurat cea de-a XII-a ediție a „Zilelor Talentelor”, cel mai mare eveniment al DGASPC Harghita. Locația – Grădina Casino – ne-a fost pusă la dispoziție de administrația locală a comunei Frumoasa. Evenimentul a fost organizat în acest an de Centrul de Plasament de tip Familiar (CPF) Nr. 1 Cristuru Secuiesc, Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIAPAD) Frumoasa și comunitatea de lucru a Serviciului Monitorizare. Co-organizatorii evenimentului au fost Asociația Indesertus și Asociația de Sprijin a Persoanelor Vârstnice și cu Handicap. Pe 16 iunie a avut loc și o activitate de team-building pentru angajații conducerii direcției generale, pe care o desfășurăm anual, din 2015, după „Zilele Talentelor”. Moderatorul evenimentului a fost angajatul Radioului „Szépvíz Rádió”, Páll Zoltán, cel care a asigurat și muzica în toate cele trei zile.

Talentul în sine nu este de ajuns, trebuie să muncim mult pentru a ne ajunge scopul

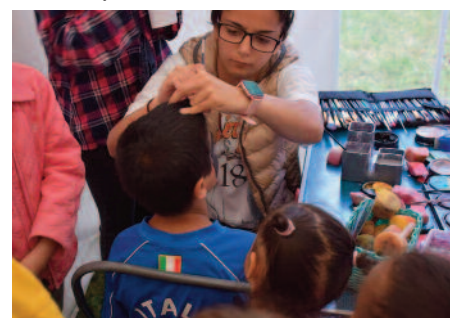
Pe 14 iunie, s-au auzit pentru a douăsprezecea oară râsetele fericite ale copiilor care trăiesc în sistemul de protecție a copilului din

județul Harghita. În fiecare an, Zilele Talentelor aduc bucurie și satisfacție nu numai copiilor, ci și adulților care lucrează cu ei. Directorul general, Elekes Zoltán, a făcut aluzie la acest lucru în discursul său de bun venit, în care a mulțumit primarului Ferencz Tibor pentru

ospitalitatea sa și a salutat călduros copiii, oaspeții și personalul. „Zilele Talentelor” sunt la a XII-a ediție, iar dacă ne uităm în urmă, copiii care au urcat pe scenă în primii ani trăiesc acum o viață independentă și nu pot decât să sper că ceea ce au arătat pe scenă acum 12 ani mai

face parte din viața lor și că își găsesc bucuria în forma de artă pe care au început-o la acea vreme”, a spus directorul. El a adăugat: „copiii și colegii sunt obișnuiți să înceapă vacanța de vară cu acest eveniment. Este o ocazie foarte bună de a face un tur prin județ, de a ne prezenta în fiecare localitate în care avem centre și de a arăta cât de deștepți și talentați sunt copiii noștri”, a spus directorul. Șeful instituției a explicat: „talentul singur nu este suficient, cine știe câte talente ascunse are fiecare, dar dacă nu lucrează la ele și nu încearcă să le scoată la suprafață vor rămâne ascunse. Prin urmare, munca este foarte importantă pe lângă talent. Iar dacă facem eforturi și suntem încrezători, atunci în timp ne bucură să urcăm pe scenă, ori să mergem pe terenul de sport pentru a aduce bucurie și altora prin talentul nostru”, a explicat directorul.

La „Zilele Talentelor” scena a prins viață

Așa cum ne-am obișnuit în anii trecuți, în cursul celor două zile scena a prins viață. În prima zi am

văzut prestația beneficiarilor mai mici ai instituției. Copiii Centrului de Plasament (CP) Ocland s-au pregătit pentru această ocazie cu un spectacol de păpuși și cântece, copiii aparținând rețelei de Asistență Maternală Profesionistă (AMP) au încântat publicul cu poezii și cântece populare, copiii Centrului de Plasament (CP) Bilbor s-au pregătit și ei cu un spectacol de cântec, interpreții Centrului de Plasament Familiar (CPF) Nr. 1 Cristuru Secuiesc au interpretat

poezii, cântece, basme și dans modern, iar copiii din CPF Nr. 2 Miercurea Ciuc au distrat publicul cu poezii și dansuri. Între timp, reprezentanții farmaciei Catena au dăruit copiilor baloane, măști și pachete surpriză, iar Szántó Melinda de la Asociația „Water of Life” a realizat desene minunate și inedite pe fețele copiilor. Grădina „Casino” a comunei Frumoasa a fost plină și în a doua zi a „Zilelor Talentelor”. Spectacolele copiilor și tinerilor au urmat una după alta: copiii de la CP

Jankó Lóránd: „Aș dori să mulțumesc protecției copilului și educatorilor pentru perseverența și enorma dragoste cu care m-au crescut”

Ocland au interpretat cântece populare și un vals grațios, tinerii din cadrul rețelei AMP s-au pregătit cu poezii, cântece pentru copii, au cântat la orgă, vioară, trompetă și flaut. Tinerii Complexului de Servicii Miercurea Ciuc au prezentat un spectacol muzical plin de umor, interpreții CPF nr. 1 Cristuru Secuiesc au cântat și au dansat, tinerii de la CPF nr. 2 Miercurea Ciuc au interpretat cântece, au recitat poezii, au cântat

la vioară și au dansat. Beneficiarii Locuinței Protejate Feliceni au dansat, iar un beneficiar de la Subcetate a cântat. Între timp, tinerii interesați de proiecte au avut ocazia să afle mai multe detalii privind scrierea și depunerea proiectelor europene la cortul desemnat pentru acest scop. Aici au fost îndrumați de echipa de proiecte a instituției noastre și de un angajat al Consiliului Județean Harghita.

La finalul spectacolelor, mulțimea din fața scenei era cât pe ce să se împrăștie, când un tânăr a mers cu pași fermi la microfon. Apariția lui pe scenă a fost o surpriză pentru toată lumea. Jankó Lóránd are 18 ani și acum își întinde aripile pentru a zbura în lume, după ce și-a petrecut întreaga viață în sistem. Întrucât este ultima dată când participă la „Zilele Talentelor” în calitate de beneficiar, și-a luat public rămas bun și și-a exprimat mulțumirile. Cităm cuvintele sale ad-litteram: „Bună ziua! Aș vrea să spun câteva cuvinte înainte de a pleca, pentru că este ultima dată când vă voi vedea pe toți. Aș dori să îi mulțumesc protecției copilului și educatorilor pentru perseverența și enorma dragoste cu care m-au crescut. Nu voi trage de timp, vreau să spun un citat, vă rog să-l acceptați cu drag: «Totul se schimbă atât de repede, și de multe ori nici nu avem timp să ne

luăm la revedere. Dar totul are nevoie de o încheiere. Acel punct care se pune la finalul poveștii». Tânărul a coborât de pe scenă zâmbind. La întrebarea noastră despre cum își vede viitorul, a răspuns simplu: va lucra în profesia sa la Gheorgheni, speră să fie angajat în atelierul de reparații auto unde și-a făcut stagiul de practică.

Prânz delicios, programe colorate de după-amiază

În ambele zile în timpul spectacolelor personalul din bucătăria CIAPAD Frumoasa, sub îndrumarea bucătăresei Szakács Magdolna a pregătit prânzul delicios, iar la desert au servit gogoși, kürtöskalács și înghețată. Programul de după-amiază a fost și el plin de culoare: copiii au avut parte de o demonstrație de karate, castel gonflabil, alpinism pe perete, o demonstrație de prim ajutor, program antidrog și siguranță școlară, diverse jocuri, program sportiv,

aerobic, un tur de minifotbal între beneficiarii centrelor și nu în ultimul rând, doi câini drăgălași și

dornici să-și facă prieteni. „Zilele Talentelor” au fost magice și în 2022.

Team-building pentru colectivul de lucru al DGASPC Harghita

În a treia zi a evenimentului, a avut loc o activitate de team-building pentru colectivul de lucru al instituției. Ziua a fost condimentată de spectacolele muzicale și umoristice ale colegilor, precum și de concursul de gătit și de prăjituri dintre centre, din care toată lumea a ieșit câștigătoare, reușind să se relaxeze și lăsând în urmă pentru o zi activitățile cotidiene care nu sunt nici simple, nici ușoare.

Zilele Talentelor au fost organizate pentru prima dată în anul 2011 la inițiativa directorului general al DGASPC Harghita, Elekes Zoltán. Obiectivele de atunci sunt și astăzi actuale: la Zilele Talentelor i se oferă posibilitatea fiecărui copil de a-și prezenta talentul colegilor, invitaților și colectivului de muncă al instituției. Aplauzele cu care răsplătim spectacolul copiilor și tinerilor îi încurajează să își folosească și mai bine cunoștințele și talentul.

Le mulțumim gazdei noastre, Primăriei Comunei Frumoasa pentru ospitalitate! Mulțumim sponsorilor, societății Lazza pentru scenă, Consulatului General al Ungariei la Miercurea Ciuc, Farmaciei Catena, Băncii Comerciale Române, Băncii OTP, Băncii Transilvania, GordonProd SRL, Zoo&Com SRL, Fabricii de cașcaval „Csengő”, Fabricii de prelucrare a cărnii „Benedek”, Harmopan SA, Radipcom SRL, ILMCom SRL, Magazinului de legume și fructe „Baraévi”, Magazinului „Gazdabolt” Odorheiu Secuiesc, Fabricii de înghețată „AtiCream”, Mineral Quantum SRL, Csíki Csipsz Sânsimion, Pergament Office, Asociației „Water of Life”, Amigo&Intercost SRL, Iolimex și Gardien, Biblioteca Județeană „Kájoni János”, Notarului public Oproiu Dragomir și EuroWC pentru sprijinul acordat. Organizarea Zilelor Talentelor a fost posibilă prin aportul lor.

Întrecere sportivă, distracție și premii la concursul „Ajunge la țintă!”

La finalul lunii ianuarie Centrul de Plasament Ocland în parteneriat cu Asociația „Comite Ocland” a organizat o competiție sportivă de amploare, intitulată „AJUNGE LA ȚINTĂ!”. Inițiatorul evenimentului sportiv, educatorul Mihálykó Levente ne-a declarat că în total au participat 22 de copii și tineri din grupele de vârstă 9-14 și 15-25, veniți din centrele DGASPC Harghita, dar și din comuna

Ocland. „Îmi place sportul, așa că avem activități de sport săptămânal, indiferent de sezon” ne-a spus educatorul. El a adăugat: prima probă din această competiție a fost alergarea de 850 m, după care concurenții au traversat o cursă de obstacole, au rostogolit o anvelopă de mașină pe o porțiune de 10 m, iar apoi au avut de nimerit două flacoane cu o minge. Cei care nu au reușit să

trecă de aceste probe, au parcurs o rundă de penalty. A urmat apoi transportul unor bușteni și, ca test final, cu ajutorul unui creion au avut de așezat una peste cealaltă trei piulițe. Participanții s-au bucurat de fiecare moment al competiției. La finalul zilei nu au lipsit nici premiile: participanții au primit diplome și ciocolată, iar primii trei au obținut medalii, diplome și ciocolată.

Asistența socială e lupta cu imposibilul, cu nepăsarea și biruința în fața neputinței

În data de 16 martie un număr de aproape 60 de asistenți sociali și specialiști implicați în serviciile de asistență socială din județul Harghita – reprezentanți ai primăriilor, spitalelor, penitenciarului, ONG-urilor și ai DGASPC – au dat curs invitației Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, pentru a marca împreună Ziua mondială a asistenței sociale. Evenimentul s-a desfășurat în Amfiteatrul Consiliului Județean

Harghita. Asistentul social Păncescu Matild, șeful Serviciului pentru îngrijire de tip rezidențial, de tip familial și comunitar adulți. Management de caz din cadrul DGASPC Harghita a salutat cu drag „marea familie a asistenților sociali și a persoanelor cu atribuții de asistent social”. „Am dorit să ne întâlnim aici, ca o mare familie, asistenți sociali și persoane cu atribuții de asistent social, ca împreună să fim mână de ajutor întinsă celor care

nu au un alt sprijin: familii cu copii aflate în situații extreme; persoane vârstnice singure, persoane cu dizabilități, persoane supuse abuzului, persoane fără adăpost, bolnavi cronici, persoane aflate în detenție, oameni care trăiesc la limita subzistenței și mai nou, oamenii de lângă noi, care trăiesc adevărate drame, care au suferit pierderi de neimaginat din cauza războiului din Ucraina și au nevoie de suport”, a afirmat Păncescu

Matild. Ea a descris, cum nu se poate mai bine că „asistența socială e lupta cu imposibilul, cu nepăsarea și biruința în fața neputinței. E dedicarea, e arta de a face bine cu o pasiune ce pentru unii pare o nebunie”. Directorul DGASPC Harghita le-a mulțumit asistenților sociali că au dat curs invitației instituției, și a afirmat că se simte onorat că se află printre ei și le poate vorbi, fiindcă are o recunoștință deosebită pentru această breaslă. Directorul a punctat că meseria de asistent social este din ce în ce mai apreciată și recunoscută, acest lucru datorându-se și faptului că în ultimii ani societatea trece dintr-o criză în alta. „În ultimii doi ani pandemia a schimbat lumea, iar noi am fost în primele rânduri, am asigurat permanența în instituții, guvernării aveau așteptări foarte mari de la noi, de la cei care lucrează în asistență socială și cred că am și răspuns acestor așteptări. Nu departe de noi, aici în oraș am avut o criză umanitară – o pot numi astfel – s-a declanșat incendiul de la Șumuleu, iar primii care au fost prezenți au fost asistenții sociali. Acum asistăm la o altă criză, de foarte mari proporții, criza refugiaților din Ucraina, unde din nou, asistenții sociali sunt la graniță și lucrează. Sper că toate aceste prezențe ale asistenților

sociali o să contribuie la creșterea prestigiului acestei meserii”, a spus Elekes Zoltán. Potrivit acestuia, asistenții sociali sunt, în general, oameni modești, care nu se laudă cu realizările și cu profesionalismul lor, dar este important totuși, să fie recunoscuți, să fie apreciați la nivelul societății, la nivel politic, la nivelul decidenților, fiindcă trebuie să fie priviți altfel față de cum au fost până acum: un domeniu care cheltuiește banii, fără a contribui major la bunăstarea societății. „Noi știm foarte bine că bunăstarea, pe lângă veniturile în bani, înseamnă și o stare de bine din punct de vedere sufletească, o stare de integrare în comunitate, ceea ce nu poate fi asigurată doar cu mijloace economice”, a conchis directorul general al DGASPC Harghita. Șeful Complexului de Servicii Miercurea Ciuc din cadrul DGASPC Harghita, Dászkel Ildikó a făcut un scurt rezumat al anilor copilăriei și a tinereții ei, precum și a motivului care a determinat-o să aleagă meseria de asistent social. „Munca de asistent social înseamnă pentru mine smerenie și omenie. Am fost conștientă dintotdeauna de situația privilegiată în care m-am aflat, pentru că am avut șansa să cresc într-o familie iubitoare, am avut posibilitate, dar și voință de a învăța, iar dacă altor persoane nu li s-a dat să aibă parte de aceste

privilegii, atunci eu am acea datorie morală de a-i ajuta acolo unde pot”, a spus Dászkel Ildikó. Invitatul special al evenimentului, asistentul principal Daniela Doinița Lupu a prezentat ariile în care asistentul social poate profesa și progresa. Ea a transmis un mesaj de promovare a profesiei de asistent social și i-a îndemnat pe cei prezenți, ca în orice situație dificilă s-ar afla în exercitarea profesiei, să nu renunțe la ea. Specialistul a pus accent pe necesitatea angajării asistenților sociali, arătând că este o lipsă acută a lor în serviciile sociale. Totodată, a transmis un mesaj de îmbărbătare asistenților sociali, pentru a avea curajul să facă schimbare în comunitățile în care lucrează. „Schimbarea mult dorită nu va veni singură, dacă așteptăm ca altcineva să facă primul pas, dacă așteptăm colegiul, primarul sau directorul DGASPC să o facă, așteptăm o altă ocazie în care să aducem schimbare.”, a spus Daniela Doinița Lupu. Ea a făcut referire și la situația critică în care ne aflăm, care trebuie gestionată. „Avem o pandemie și acum un război, care amplifică pe zi ce trece fragilitatea socială pe care trebuie să o gestionăm cu o viteză amețitoare! Iată, asistenții sociali își dovedesc utilitatea, mai ales în aceste vremuri grele!”, a conchis asistentul social.

Încondeierea ouălor la Frumoasa

Beneficiarii și angajații CIAPAD Frumoasa și membrii aparatului propriu al direcției s-au pregătit împreună pentru Paști

Activitatea tradițională de încondeierea ouălor, organizată de Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulțe cu Dizabilități Frumoasa (CIA-PAD) pentru a V-a oară, a avut loc la începutul lunii aprilie 2022. Evenimentul s-a desfășurat într-o atmosferă familială, cu participarea beneficiarilor, angajaților centrului și a reprezentanților aparatului propriu al direcției generale. Nu a lipsit nici de această dată tanti Gizi, o bătrânică de 87 de ani, ea fiind una dintre cele mai în vârstă beneficiare a centrului. Ea provine din Ghimeș, localitate unde încondeierea ouălor are rădăcini adânci.

Secretele tehnicii de încondeiere a ouălor au fost dezvăluite participanților și de această dată de Molnár Magdolna, o localnică din Lunca de Sus. Ea, în timp ce realiza adevărate opere de artă, povestea celor prezenți despre experiențele ei din copilărie legate de vopsirea ouălor și despre meșteșugul vopsirii ouălor – meșteșug care în Ghimeș se transmite din generație în generație, de la mamă la fiică.

În timpul activității domina o atmosferă plăcută. Inițiatorul activității a fost și în acest an asistentul social Molnár Fülöp, care a implementat tradiția încondeierii ouălor la CIA-PAD Frumoasa.

Adopția, partea cea mai frumoasă a activității celor de la protecția copilului

În data de 28 mai un număr de 52 de copii adoptați și 104 adulți – părinți adoptivi și viitori părinți adoptatori – au participat la cea de a X-a ediție a „Zilei adopției” la Centrul pentru recreere și pregătire profesională Șumuleu-Ciuc. Evenimentul a avut loc în cadrul celei de-a VIII-a ediții a Zilelor Județului Harghita și a reprezentat momentul de încheiere a Campaniei pentru promovarea adopției, începută în luna ianuarie 2022 de către DGASPC Harghita și Consiliul Județean Harghita.

Prezent la eveniment, directorul general al DGASPC Harghita, Elekes Zoltán, a salutat cu drag persoanele prezente și a subliniat că este o bucurie faptul că după doi ani de pauză putem să organizăm din nou acest eveniment. Totodată, a menționat și bucuria mare pe care o simte pentru faptul că printre cei prezenți vede multe fețe noi. „Este o mare bucurie că văd foarte multe fețe noi, înseamnă că activitatea noastră în domeniul adopției a avut rezultate foarte bune. Dacă în anii anteriori, având un număr mai mic de adopții, am invitat părinți și copii care erau de mulți ani împreună, anul acesta, și sper și anul viitor, vom fi obligați să invităm familii noi și persoanele care așteaptă, desigur, să adopte”, a spus conducătorul instituției. El a amintit rezultatele bune pe care instituția le-a avut în anul 2021 – peste 30 de copii adoptați. Elekes Zoltán a arătat că „aceste rezultate bune au fost posibile datorită mai multor factori, mai multor oameni care lucrează în acest domeniu, colegilor de la Serviciul de adopții, colegilor de la Serviciul management de caz și Serviciul asistență maternală profesionistă care pregătesc

aceste cazuri – este o muncă cu decizii importante și colegilor de la Serviciul juridic care fac demersurile în instanță. Desigur, cei mai importanți actori sunteți dumneavoastră, părinții care v-ați deschis sufletele și ați primit acești copii în familiile dumneavoastră și copiii care v-au ales și v-au acceptat ca părinți, intrând cu încredere în aceste noi familii”, a conchis directorul general. El a adăugat: „Adopția este poate cel mai frumos domeniu al activității direcției, pentru că în general întâlnim cazuri pline de suferință și familii destrămate, în timp ce în cazul adopției bucuria familiilor și a copiilor ne umple sufletele cu satisfacție profesională. Cum era de așteptat, în centrul atenției s-au aflat copilașii adoptați, care s-au bucurat de fiecare clipă a evenimentului. Surprizele pentru ei au urmat în lanț: cei mici au făcut o călătorie magică în lumea basmelor, a magiei, a umorului și a jocului cu magicianul Gozefini. A urmat apoi „Carnavalul copiilor”, iar părinții se topeau de dragul celor mici, când aceștia își prezentau costumele. După-masă a avut loc un workshop pentru părinți, moment în care specialiștii

direcției generale au prezentat situația adopției în județ și au vizionat împreună scurtmetrajul realizat de către „Hargita Studio” cu cinci familii care au adoptat doi sau chiar trei copii. Totodată, familiile adoptatoare și-au împărtășit experiențele personale, discutând despre acomodarea și integrarea copilului adoptat în familie. În timpul workshop-ului copiii au avut parte de un program de animație, confecționare de figurine din baloane colorate, muzică și dans, și bineînțeles, nu putea lipsi nici programul de pictură pe față. Potrivit șefului Serviciului adopții din cadrul DGASPC Harghita, Domokos Nina Liliana „Ziua adopției” din acest an a fost cea mai reușită de până acum. A fost un bun prilej pentru ca familiile care au adoptat, cele care sunt în curs de adopție și familiile care și-au exprimat dorința de a adopta să-și împărtășească propriile experiențe în calitate de părinți și viitori părinți adoptivi, iar copiii adoptați să petreacă timp împreună. „Ziua adopției – instituită și oficial la data de 2 iunie a fiecărui an este organizată de DGASPC HR în scopul promovării adopției în județul nostru, pentru sprijinirea și încurajarea procesului de adopție, astfel încât să crească șansele copiilor aflați în sistemul de protecție de a fi crescuți într-o familie a lor, iar familiile care doresc să adopte să-și vadă visul împlinit într-un timp cât mai scurt”, a spus Domokos Nina Liliana. Organizarea evenimentului a fost posibilă mulțumită sponsorilor: BCR, OTP Bank și SIGMA-GUM Service.

Olăritul – o meserie între artă și meșteșug

În zilele de 28 și 29 mai, în cadrul celei de-a XVIII-a ediții a „Zilelor Județene” Harghita, Centrul de Plasament Ocland a organizat o activitate de joc îmbinată cu

dezvoltarea talentelor artistice și a tradițiilor, intitulată „OLĂRIT PENTRU VIITOR”. La program au participat beneficiarii și angajații centrului precum și copii și adulți

din comunitatea locală, interesați de formarea lutului. Potrivit șefului centrului, Cseke Rozália, în activități au fost incluse și o serie de jocuri distractive. Ea a subliniat că scopul programului a fost exersarea procesului de realizare a obiectelor ceramice, dezvoltarea creativității și a simțului frumosului copiilor și, nu în ultimul rând, de a-i face să se îndrăgostească de meșteșug, astfel încât acesta să le poată servi în viitor chiar și sursă de venit. Pe parcursul celor două zile au fost expuse și obiectele de ceramică realizate în trecut de către copii. Aparatul de olărit și materia primă necesară au fost puse la dispoziția micilor olari de către Asociația Comite Ocland, fiind achiziționate în cadrul proiectului de succes „Olăritul pentru viitorul nostru”, finanțat de Fondul „Bethlen Gábor”.

Familia, un izvor de putere

Cu prilejul „Zilei Internaționale a familiei”, marcată în lumea întreagă în data de 15 mai, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Harghita a sărbătorit cuplurile care aniversază căsătoria de 50 de ani sau de peste 50 de ani. Evenimentul a fost găzduit de Centrul de recreere și pregătire profesională din Șumuleu-Ciuc. La evenimentul organizat de Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial, de tip familial și comunitar adulți. Management de caz au fost prezente 13 cupluri în vârstă, dintre care două au trecut de 60 de ani de căsnicie.

Vârstnicii au fost întâmpinați cu multă căldură de Bodi Ildikó din partea Consiliului Județean Harghita. Ea a subliniat importanța familiei în viața omului: „Familia este un este izvor de putere, care ne ajută să trecem de vremurile grele, este alături de noi în momentele fericite, iar viața înaintașilor noștri ne poate servi drept exemplu”, a spus Bodi Ildikó. „De-a lungul anilor și deceniilor, au existat cu siguranță

și perioade mai grele, dar ați rămas alături la bine și la rău, în bucurie și în tristețe, în sănătate și în boli, purtând împreună povara”, a afirmat reprezentantul CJ Harghita. Directorul general al instituției, Elekes Zoltán și-a exprimat bucuria că vârstnicii au răspuns afirmativ la invitația direcției generale și a subliniat că fără înțelepciune nu puteau conviețui o perioadă atât de lungă. Câțiva copii și tineri din cadrul Serviciului de Asistență

Maternală Profesionistă și a Centrului de Plasament de tip Familiar nr. 2 au oferit un scurt spectacol vârstnicilor. Elekes Zoltán i-a surprins cu două melodii proprii: o prelucrare a unui cântec popular și un cântec superb, scris pe versurile cunoscutului poet maghiar, Petőfi Sándor. Domnul Kovács István, învățător la Școala Generală „József Attila” le-a oferit vârstnicilor un buchet de melodii „veșnic verzi”, pe care oaspeții le-au fredonat cu nostalgie. Doamnele și-au șters din când în când discret, câte o lacrimă din colțul ochilor. Evenimentul s-a încheiat cu o gustare și cu depănarea amintirilor din tinerețe. În organizarea acestui eveniment festiv DGASPC Harghita a primit sprijin de la societatea de prelucrare a cărnii „BENEDEK”, lanțul de magazine „MERKUR”, magazinul de legume și fructe „BARAEV” și florăria „BOGÁNCS”.

Atenție deosebită îmbunătățirii abilităților funcționale ale persoanelor cu mobilitate limitată

Colegii de la Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial, de tip familial și comunitar adulți. Management de caz au organizat „ZIUA PORȚILOR DESCHISE” la Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu pentru persoane adulte cu dizabilități din Odorheiu Secuiesc. Evenimentul a avut loc în data de 21 iunie la sediul centrului. În cadrul unei discuții de tip „masă rotundă” despre importanța medicinei de recuperare în sănătatea omului, șeful serviciului, Păncescu Matild a subliniat importanța funcționării acestui tip de centru și necesitatea îmbunătățirii abilităților funcționale ale persoanelor cu mobilitate redusă.

Prezent la eveniment, directorul general al DGASPC Harghita, Elekes Zoltán a menționat că centrul, deschis în urmă cu cincisprezece ani, are un colectiv de lucru bine încheiat și stabil, iar feedback-ul pozitiv din partea orășenilor oglindește că lucrurile merg bine aici. „Faptul că centrul funcționează bine și și-a găsit locul în oraș este dovedit și prin faptul că ni s-au alăturat două organizații civile – Asociația „Soha ne add fel Egyesület” (*Nu renunța niciodată!*) și Asociația Persoanelor cu Dizabilități din Județul Harghita – iar împreună am reușit să demarăm dezvoltarea activității centrului” – a spus directorul general. Elekes Zoltán a menționat și parteneriatul bun cu administrația locală, care oferă o clădire pentru instituție. Totodată a remarcat că imobilul are nevoie de reparații, iar din moment ce în cadrul PNRR există posibilitatea de rezolva această problemă, în prezent se poartă negocieri cu municipalitatea privind depunerea proiectului. Vicepreședintele Asociației Persoanelor cu Dizabilități din județul Harghita, Józsa Csaba a subliniat importanța existenței centrului, motiv pentru care organizația și-a asumat acordarea serviciilor de kinetoterapie. Potrivit lui Józsa Csaba, furnizorii de servicii sunt foarte puțini, dar organizația, împreună cu direcția generală și cu primăria municipiului Odorheiu Se-

cuiesc oferă servicii de calitate persoanelor cu dizabilități din zonă. El a adăugat că este vorba despre un serviciu complex, care include kinetoterapie și masaj, iar cu sprijinul DGASPC Harghita și hidroterapie, ceea ce este un serviciu extrem de necesar. „Ne-am dori să ne ocupăm și de copii, însă din păcate încă nu am primit spațiul necesar pentru această activitate, dar dacă vom obține locația necesară, ne vom asuma și obținerea acreditării, la fel ca și în cazul adulților”, a spus vicepreședintele organizației civile. Specialistul în kinetoterapie și reabilitare dr. Máthé Ildikó a vorbit despre importanța reabilitării, și nu doar în cazul persoanelor cu leziuni musculo-scheletice ci și în cazul bolnavilor care suferă de afecțiuni pulmonare, cardiace, de tulburări circulatorii sau de boli

psihice și a amintit că nu doar bolnavii necesită sprijin, ci și familiile acestora. „Trebuie să începem tratamentul cu gândul că starea persoanei cu dizabilități se poate îmbunătăți. Este necesar să informăm oamenii despre această posibilitate, întrucât am întâlnit cazuri când pacientul suferea de paralizie pe o parte a corpului de 10 ani și nimeni nu i-a spus că poate fi ajutat”, a afirmat medicul. Reprezentantul Asociației „Soha ne add fel Egyesület”, Lőrincz Géza a investit multă energie de-a lungul anilor în activitățile din preajma centrului. El a vorbit despre importanța rezolvării problemei parcerii pentru persoanele cu dizabilități în apropierea clădirii. Medicul primar pneumolog Dr. Bálint Csilla a atras atenția asupra faptului că în baza unei legi relativ noi, persoanele care suferă de afecțiuni respiratorii grave și folosesc echipamente cu oxigen la domiciliu pot fi clasificate ca fiind cu handicap. „Pe acești pacienți nu îi mai putem ajuta cu tratament medicamentos. În străinătate aceste probele se rezolvă cu reabilitare, însă în România acesta este rudimentar, iar cel mai apropiat institut de reabilitare respiratorie se află la Timișoara”, a subliniat medicul. Ea a pledat și pentru utilizarea bicicletelor de cameră pentru pacienții care au boli pulmonare.

Tabără de limba engleză și germană cu sprijinul fundației „Csányi Alapítvány” (Ungaria)

Tabăra intensivă de limba engleză și germană din acest an, organizată de fundația „Csányi Alapítvány”, s-a desfășurat în perioada 25-30 iulie. La tabăra au participat 26 de tineri, dornici să învețe o limbă străină, dintre care 20 au venit din centrele DGASPC Harghita, iar 6 de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna. Tinerii au fost supravegheați și îndrumați de 15 reprezentanți ai Fundației Csányi – profesori, mentori și voluntari. Tabăra a avut loc și de această dată la Centrul de Recreere și Pregătire Profesională Șumuleu, iar costurile aferente au fost acoperite în întregime de fundația maghiară. Organizatorii taberei au pregătit un program diversificat. În premieră, în echipa Csányi a fost prezent și un voluntar american, iar spre marea lui bucurie, copiii noștri au comunicat în limba engleză cu mult curaj și corect.

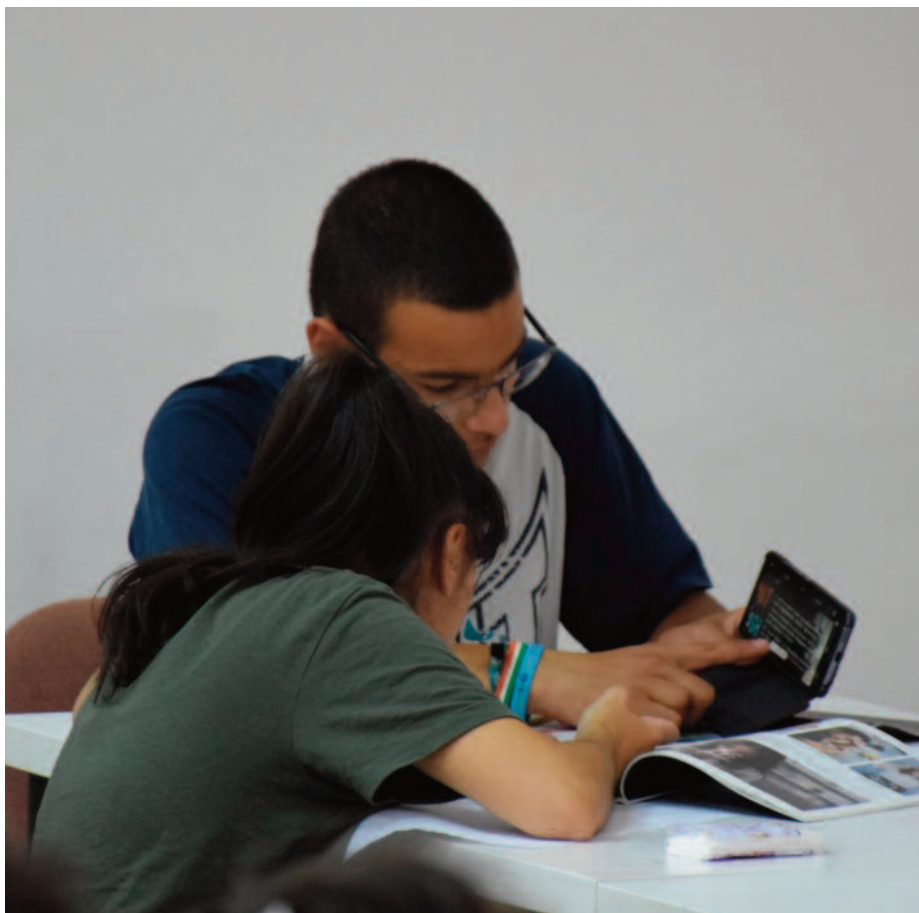

Scopul taberei: învățarea intensivă a limbilor, managementul talentelor și cunoașterea valorilor populare

Înainte de masă, în fiecare zi a săptămânii, a avut loc o pregătire intensivă de limbă cu o grupă de germană și trei de engleză – acestea din urmă fiind împărțite pe nivele de cunoaștere a limbii, începător, mediu și avansat. Toto-

dată, membrii echipei Csányi au fost extrem de atenți, la talentele tinerilor, astfel, în cazul celor cu simț artistic au abordat învățarea limbilor cu ajutorul muzicii sau cu ajutorul diverselor opere de artă. Luni după-amiază, copiii și membrii echipei Csányi s-au cunoscut prin utilizarea unor metode bazate pe joc, marți au fost la Corund – punctul culminant al călătoriei fiind plimbarea cu căruța până la Fân-

tâna Brazilor, un sat răsfirat, care aparține comunei. A fost un program interesant care a îmbogățit baza de cunoștințe a tinerilor și a echipei maghiare: în fabrica Tofigem, prin prezentarea realizată de doamna Tófalvi Zita, au văzut cum se fac siropurile și gemurile bio, produse din ingrediente locale și le-au degustat, aflând astfel cât de delicioase sunt. Totodată, au aflat noutăți despre tincturile făcute din

plante medicinale locale și despre efectele lor benefice asupra organismului. Tot marți după amiază au vizitat Tinovul „Fântâna Brazilor”, și au admirat meșteșugurile realizate de către Tófalvi Teréz din hribi. Miercuri după-amiază, participanții taberei au fost vizitați de personalul Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita, care a susținut o activitate interactivă. Joi, sub conducerea celor doi angajați ai Asociației Salvamont Harmont și ai Serviciului Public Județean Salvamont Harghita, Ilyés Ferenc și Szikszai Attila, tinerii și echipa Csányi au făcut turul defileului Vargyas și au vizitat Peștera Mare de la Merești. Vineri, după orele de studiu, personalul Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita a împărțit tinerii pe grupe, care au prezentat pe rând cum văd

ei consumul de tutun, alcool și droguri, și au vorbit despre efectele nocive ale acestora. Prezentările au avut loc în limba maghiară, română sau engleză. După acest program tinerii s-au pregătit pentru evenimentul de închidere a taberei, iar seara și-au luat rămas bun unii de la alții și de la tabăra de anul acesta cu scurte prezentări artistice. Ploaia i-a împiedicat să țină ceremonia de închidere lângă tradiționalul foc de tabără, dar efectul dorit a fost compensat de luminile telefoanelor amplasate în mijlocul sălii centrului. În această atmosferă feerică fiecare participant a prezentat pe scurt ce a însemnat pentru el tabăra intensivă de limbi străine din acest an. Sâmbătă, înainte de a porni acasă, au luat parte împreună la o ultimă excursie: au vizitat centrul Wellness Tuşnad.

La finalul taberei au primit vestea că în viitorul apropiat cei cu simț artistic vor putea participa la Tabăra de Artă „Összművészeti Tábor” organizată de către Fundația Csányi în Ungaria.

Eveniment de multiplicare în cadrul Proiectul „Better ACT than react” „Acționează în loc să reacționezi!”

În data de 15 iulie, în urma finalizării proiectului Better ACT than react – Acționează în loc să reacționezi! DGASPC Harghita a organizat evenimentul de multiplicare al proiectului. La evenimentul găzduit de Centrul de recreere și pregătire profesională Șumuleu-Ciuc au fost prezenți reprezentanți ai organizațiilor civile care activează în județ și care lucrează cu tineri, cadre didactice și specialiști ai DGASPC Harghita. În cadrul activității de multiplicare a fost prezentat proiectul, rezultatele și produsele intelectuale ale acestuia, care se concentrează pe munca de sprijinire a tinerilor aflați în situații defavorizate, pe dezvoltarea flexibilității psihologice, pe sprijinirea specialiștilor care lucrează cu tinerii dezavantajați, învățarea modalităților de reglare emoțională și managementul stresului. Scopul este sprijinirea specialiștilor pentru a face față cu mai mult succes stresului, să se protejeze de burnout și să transmită aceste abilități și tinerilor cu care lucrează.

Evenimentul a fost moderat de șeful Serviciului proiecte, relații publice și Violenta în familie, György Enikő. Ea a subliniat că de-a lungul anilor instituția a participat, în calitate de coordonator sau partener la 35 de proiecte, care vizau resursele umane sau consolidarea dezvoltării infrastructurale. Dintre acestea, echipa de proiect a instituției lucrează în prezent la 10 proiecte, dintre care „Better ACT than react!” se încheie acum. Directorul general Elekes Zoltán a salutat cu căldură specialiștii prezenți și a subliniat că aceste tipuri de

proiecte reprezintă o parte importantă a activităților direcției, deoarece ne oferă oportunitatea de a observa ce fac alții în mod diferit. „Proiectele Erasmus vizează în primul rând învățarea, perspectiva europeană. Esența lor este că putem întâlni specialiști și colegi străini care lucrează pe subiecte similare și să învățăm unii de la alții”, a spus directorul. El a adăugat: „Problemele pe care le întâlnim în timpul activității noastre sunt multiple și în continuă schimbare, care uneori ne depășesc. Literatura de specialitate realizată și schimbul de

experiență care are loc în cadrul proiectelor ne pot ajuta să găsim soluții la aceste probleme”, a conchis Elekes. Vicepreședintele Consiliului Județean Harghita, Bíró Barna Botond a felicitat instituția pentru proiectele numeroase și a subliniat că „titlul acestui proiect, Acționează în loc să reacționezi! este extrem de potrivit și ar trebui să fie arătat și publicul larg, deoarece munca specialiștilor din sfera socială este un fel de reacție: cineva a încurcat ceva, iar specialiștii trebuie să facă tot posibilul să descurce acel ceva care

provoacă răni tinerilor, pentru a-i ajuta să se întoarcă pe drumul cel bun, pentru a putea avea o viață împlinită” a spus Barna Botond. El a declarat că a vizitat mai multe centre ale DGASPC Harghita în ultimii ani și a constatat că fără profesionalism personalul acestora nu și-ar putea exercita meseria. „Există o asemănare între sistemul de învățământ și sistemul de protecție socială: scopul amândurora este facilitarea oportunităților și viitorului copiilor și a celor aflați în situații defavorizate. Specialiștii

care activează în aceste domenii pot să-și exercite meseria cu profesionalism doar dacă nu sunt amenințați de burnout”, a arătat vicepreședintele CJ Harghita. După discursurile de bun venit, asistentul de proiect Bíró Szilágyi Ágota a vorbit pe scurt despre proiectele anterioare ale instituției, apoi a prezentat manualul de instruire și rezultatele proiectului „Better ACT than react”. Mikó Boróka a prezentat aplicația mobilă creată în proiect, iar Gabor Adina Laura, psiholog la Centrul de Plasament

Bilbor a vorbit despre stimularea rezilienței emoționale la copii și tineri cu ajutorul metodelor de terapie ACT. După o scurtă pauză, consilierul școlar și pedagogul social Antal Gabriella a susținut o prelegere interactivă despre sănătatea mentală zilnică a copiilor la școală și acasă. Evenimentul de multiplicare s-a încheiat cu o masă rotundă intitulată „Burn-OUT! – Arde!” moderată de angajata Spitalului Județean de Urgență Miercurea Ciuc, consilierul spiritual Csilla Csilla.

Tabăra „Comunicare în limba română” – ediția a IX-a –

Un număr de 16 beneficiari ai sistemului de protecție a copilului harghitean au participat la cea de-a IX-a ediție a taberei „Comunicare în limba română”, unde au fost întâmpinați cu căldură, veselie și un program deosebit de interesant și antrenant. Tabăra s-a desfășurat în perioada 29 august – 03 septembrie 2022 și a fost găzduită de Centrul pentru Recreere și Pregătire Profesională Șumuleu.

Inițiatorul și sufletul taberei este psihologul Chițu Margareta Adela, ea fiind ajutată în fiecare an de psihologul Gabor Adina Laura de la Centrului de Plasament Bilbor și Szilivás Gyöngyvér, educator în cadrul Centrului de Plasament de tip Familiar nr. 2. La fel ca în anii trecuți, cei trei specialiști ai DGASPC Harghita au fost sprijiniți de patru voluntari cu suflet mare: Păncescu Costel Daniel, pompier la ISU Harghita, grefierul Ioana Bravarenco, avocatul Burjan Bogdan Sebastian și Levai Attila, beneficiar al Centrului de Plasament de tip Familiar nr. 1 din cadrul DGASPC Harghita. „Proiectul taberei a luat naștere acum 9 ani din dorința și necesitatea copiilor din sistemul de protecție a copilului de a se familiariza și de a învăța în mod eficient limba română. Bazele

acestei tabere au constituit pornirea spre o călătorie, spre cunoașterea și consolidarea încrederii în forțele proprii a fiecărui participant, prin descoperirea unui mod de învățare total diferit de cel din școală. Nevoia de comunicare este elementul care îi face pe copii și oameni în general curioși și dornici să învețe, să se exprime liber, fără frica că limba constituie o barieră în calea evoluției și relaționării”, ne-a declarat Chițu Margareta Adela. „Despre aceste tabere de comunicare în limba română organizate de către DGASPC Harghita am aflat în urmă cu mai mulți ani, dintr-o coincidență. M-a încântat de la bun început ideea, conceptul și tot ceea ce auzisem despre aceste tabere. Este important în general să știm să oferim și să primim. Nu

putem face toate acestea mai bine decât prin comunicare. Comunicare spun, în cel mai larg sens. Aceste tabere nu sunt sub tiparul orelor clasice de gramatică, ori diferitelor cursuri de comunicare”, ne-a spus Burjan Bogdan Sebastian. Avocatul este de părere că, deși numărul de zile este unul scurt, prin modul de organizare și de funcționare al acestor tabere beneficiarii învață să comunice între ei, cu copii de aceeași vârstă, cu adulții, cu oamenii din segmente sociale diferite. „Activitățile de învățare sunt dintre cele mai variate. Totul se desfășoară în format interactiv, iar tinerii învață să împărtășească și învață să lucreze între ei, în echipe. Echipa de organizare și de voluntari, este de asemenea una grozavă, mulți dintre voluntari rămânând aceiași, încă

din 2018 de când am participat pentru prima oară la aceste tabere”, a menționat voluntarul. „Regăsesc în aceste tabere, de fiecare dată, într-un cuvânt, bucurie. Regăsesc bucuria de a studia, bucuria de a învăța, bucuria de a cunoaște și bucuria de a mă cunoaște. Regăsesc aici cele mai frumoase emoții și regăsesc bucuria de a face lucrurile cu seninătate, așa cum numai un suflet de copil poate să o facă. Iar pentru aceasta, voi reveni cu drag, de fiecare dată în calitate voluntar, în aceste tabere”, a conchis Burjan Bogdan Sebastian. „Particip la această tabără dintr-un motiv bine definit, și acela este că îmi place să ajut din pricina serviciului. Lucrând ca pompier paramedic de 16 ani, acest mediu m-a învățat că a ajuta oamenii este mai presus de orice. Îmi place să văd cum se bucură copiii când ne întâlnesc pe noi, cei adulți. Această senzație nu se poate cumpăra, mulțumirea din ochii lor este mai presus de orice plată aici pe pământ. O altă senzație plăcută este la terminarea taberei, când copiii se pregătesc să plece înapoi la centre și se observă în ochii lor tristețea, dar mai mult speranța de a ne vedea și anul următor. Aceste senzații nu pot fi exprimate în cuvinte. Cei ce doresc să simtă aceste senzații, îi îndemn cu cea mai mare căldură să încerce măcar o dată să facă o faptă bună,

fără a aștepta nimic în schimb”, a subliniat Păncescu Costel Daniel. Programul taberei este deosebit de interesant: copiii învață și exersează limba română în mod ludic, în cadrul unor activități care le stârnesc interesul și care le plac foarte mult. La sosire, copiii au fost așteptați cu jucării de pluș, așezate pe scaune. Ziua pornește cu gimnastica de dimineață, sub îndrumarea avocatului Burjan Bogdan Sebastian, care este și membru al Clubului Sportiv Cosmi Kensei Miercurea Ciuc. Înainte de fiecare masă sunt rostite rugăciuni atât în limba română, cât și în limba maghiară. Au învățat despre masaj și au înțeles că orice meserie este frumoasă dacă o iubești și îți faci munca cu dăruire. Au dobândit cunoștințe kinetoterapeutice, au învățat despre structura sistemului osos și au înțeles importanța posturii corecte a corpului. Au admirat opera sculptorului în lemn Ciprian Vatavu și au înțeles cât de frumos și fascinant poate fi să dai viață lemnului. Au vizitat Biserica Franciscană de la Șumuleu Ciuc și s-au rugat la poalele statuii Fecioarei Maria. Au vizitat atelierul de ciocolată artizanală THE CHOCO PROJECT din Miercurea Ciuc și au gustat pralinele extraordinar de gustoase. Sub îndrumarea pompierului Păncescu Costel Daniel copiii au discutat despre importanța

primului ajutor, au învățat cele mai importante exerciții de prim ajutor și au aflat care sunt cele mai importante lucruri de făcut în caz de incendiu. Împreună cu psihologul Anton Ramona, consultant nutriție și sport, au vorbit despre efectele benefice ale plantelor, iar membrii Asociației „Ucenicul Astronom” le-au atras atenția asupra lucrurilor interesante din univers. Au vizitat Postul de Jandarmi Montan Harghita Băi, petrecând alături de aceștia câteva ore deosebit de interesante și antrenante. Emoțiile încercării materialelor aflate în dotarea jandarmilor montani au crescut în momentul în care li s-au alăturat circa 30 de copii din orașele hunedorene Vulcan și Petroșani, care se aflau în tabără pe muntele Harghita. Ziua s-a încheiat cu o masă copioasă, oferită de jandarmi, apoi colonelul Iamandi Dan, inspectorul șef al Inspectoratului de Jandarmi Județean Harghita, le-a mulțumit pentru că le-au fost colegi în ziua respectivă, acordându-le câte o diplomă care certifică faptul că au fost jandarmi pentru o zi. Pe lângă distracție și recreere copiii și-au îmbogățit în continuu cunoștințele privind limba română, au învățat cuvinte și expresii noi, și au ajuns la concluzia că „gramatica nu e chiar așa de grea”.

Eveniment festiv pentru vârstnici

Cu ocazia „Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice” Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita a organizat un scurt eveniment festiv harghitenilor care fac parte din „generația a treia”. Evenimentul a avut loc în 30 septembrie, în Amfiteatrul Consiliului Județean Harghita.

La începutul evenimentului, Borboly Csaba, președintele Consiliului Județean (CJ) Harghita, a salutat bătrânii adunați. Președintele CJ Harghita consideră că este o uriașă risipă faptul că experiența și cunoștințele vârstnicilor nu sunt suficient utilizate la nivel social. El a vorbit despre viața activă a pensionarilor și apoi a subliniat: este încredător că atât orașul, cât și administrațiile locale din regiune vor avea acum ocazia, grație noilor fonduri UE, să ajute persoanele în vârstă să își petreacă timpul liber în mod cuprinzător. Borboly a subliniat că toți trebuie să simțim recunoștință față de strămoșii noștri. „Le putem mulțumi părinților și bunicilor noștri pentru tot ceea ce am primit în această viață, pentru toate amintirile plăcute. Cele mai multe dintre amintirile mele din copilărie

sunt legate de părinții sau bunicii mei”, a mai adăugat președintele CJ Harghita. „Dumnezeu să vă binecuvânteze, că de acum încolo putem sărbători ziua de 1 octombrie, «Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice», activ, zâmbitor, vesel și cu multă muncă în comun”,

a încheiat Borboly Csaba. Directorul general al instituției, Elekes Zoltan a adresat câteva cuvinte de suflet sărbătoritorilor și le-a mulțumit pentru prezență. El a subliniat că generațiile tinere au datoria morală de a purta respect și prețuire părinților, bunicilor și

străbunilor pentru valorile neprețuite primite de la ei. El a mai adăugat că vârstnicii, la fel ca și copiii din sistem sau persoanele cu dizabilități reprezintă o valoare, o resursă pe care ar fi mare păcat să nu o folosim. După cum a spus, „este esențial ca persoanele în vârstă să simtă că sunt membri utili ai familiei, comunității și societății lor. Le doresc să se poată bucura de viață cât mai mult timp, în cea mai bună stare de sănătate posibilă”, a încheiat Elekes Zoltán. În continuare, cei prezenți au ascultat prezentarea psihologului și arteterapeutului Simó Irma. Mesajul prezentării ei, intitulată „Arta Îmbătrânirii”, a fost următorul: să ne bucurăm de viețile noastre și să trăim astăzi – aici și acum. Existența noastră este un dar, iar

sarcina noastră este să dezvăluim acest dar și să ne bucurăm de el. La finalul evenimentului au urmat acordurile muzicale susținute de câțiva beneficiari ai sistemului de protecție a copilului. Sponsorii

evenimentului au fost: Mineral Quantum SRL, Brutăria „Bocskor”, Cofetăria „Bakó”, Ilm COM SRL, The Choco Project – Ciocolată handmade, Dollydoll, Florăria „Bogács”.

Cea de-a X-a ediție a Cupei SIO și un concurs de țintar, în organizarea Complexului de Servicii Miercurea Ciuc

Colectivul Complexului de Servicii Miercurea Ciuc a organizat tradiționala întrecere sportivă intitulată „Cupa SIO” (Cupa de Minifotbal Splendida Iubire a Orfanului) – ediția a X-a, în data de 7 octombrie. Concomitent cu meciurile de fotbal, a avut loc și un concurs de țintar, sub atenta supraveghere a jucătorului de marcă Sánta Elemér și a colegului nostru Kopacz András.

Dubla întrecere sportivă a avut loc pe terenul de sport, respectiv în clubul centrului. În competiție au intrat, alături de beneficiarii centrelor DGASPC Harghita și echipele sistemului de protecție a copilului covăsnean și mureșean, precum și echipa de fotbal a fundației „Csányi Alapítvány” din Ungaria. În timpul pauzelor, echipele participante și galeria a avut ocazia să guste tradiționalul desert secuiesc „kürtőskalács”, oferit de Sánta Elemér și societatea lui, „Parázska Kürtőskalács”. Unii tineri nu doar că au consumat cu poftă, dar au și încercat să pregătească deliciosul de-

sert. Echipele participante la Cupa SIO au fost împărțite pe două categorii de vârstă: copiii de clasa V-VIII, respectiv tineri de clasa IX-XII, numărul membrilor echipe-

lor fiind de 5+1 cu două rezerve, iar timpul de joc de 1x20 de minute. În acest an, la Cupa SIO s-au înscris trei echipe de clasa V-VIII-a și patru de clasa IX-XII-a.

Rezultatele obținute la finalul meciurilor au fost următoarele:

Grupa de vârstă de clasa V–VIII:

1. Centrul de Plasament Bilbor;
2. Complexul de Servicii Ocland;
3. Centrul de Plasament Borosnyay Kamilla Târgu Secuiesc.

Grupa de vârstă de clasa IX–XII:

1. Complexul de Case de tip Familiar din Sâncraiu de Mureș;
2. Colectivul Complexului de Servicii Miercurea Ciuc;
3. Fundația „Csányi Alapítvány”;
4. Centrul de Plasament de tip familial nr. 2 Miercurea Ciuc.

La concursul de țintar au participat în total 27 de jucători, împărțiți pe trei categorii de vârstă.

- **Dintre concurenții cu vârsta între 10–14 ani**, primul loc a fost obținut de către Kosa Zoltán, de la Complexul de Servicii Ocland, iar locul doi a fost împărțit între Gergely Kristóf de la Târgu Secuiesc și Budi Zoltán de la Ocland.
- **În cazul grupei de vârstă de 15–16 ani**, cele mai bune rezultate au fost obținute de beneficiarii Complexului de Servicii Miercurea Ciuc. Astfel, locul întâi i-a revenit lui Kurkó Árpád, locul doi lui Vass Szabolcs, iar locul trei lui Moldovan Alexandru.
- **În ceea ce privește categoria de vârstă de 17-18 ani**, câștigătorii concursului de țintar au fost tineri din Ungaria. Pe primul loc s-a situat Pap László Györk, pe locul doi Majdik Márk, iar pe locul trei Dömölki András.

La ceremonia de premiere, directorul general Elekes Zoltán le-a mulțumit organizatorilor că acest eveniment sportiv tradițional a avut loc și le-a mulțumit și sponsorilor pentru sprijinul acordat. Totodată, conducătorul instituției i-a felicitat pe jucători, spunând că pe an ce trece, ei joacă din ce în ce mai bine.

Am sărbătorit 25 de ani de existență

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Harghita a sărbătorit pe 25 noiembrie 25 de ani de existență. Ceremonia a avut loc în amfiteatrul consiliului județean. La eveniment au participat aproximativ 300 de invitați: reprezentanți de marcă ai județului, foști și actuali beneficiari, colegi și angajați de odinioară, actualmente pensionari. Co-organizatorii evenimentului au fost Asociația de Sprijin a Persoanelor Vârstnice și cu Handicap și Asociația Comite Ocland. Evenimentul a început cu un minut de reculegere în memoria colegilor decedați. Apoi prezentatorul Gáspár Izabella a subliniat că alegerea datei sărbătoririi aniversare nu a fost întâmplătoare – 25 noiembrie este „Ziua mondială pentru eliminarea violenței împotriva femeilor”, iar în acest moment de sărbătoare instituția noastră și-a reafirmat angajamentul de a sprijini victimele violenței domestice. Ceremonia a fost o adevărată călătorie în timp, în cadrul căreia organizatorii au făcut lumină asupra perioadei care a urmat după schimbarea regimului și au reînviat cei mai importanți pași din istoria direcției, de la înce-

putul anului 1997 până în prezent. La eveniment au fost prezenți câțiva dintre actualii și foștii beneficiari ai sistemului de protecție a copilului, care au mărturisit în unanimitate că, dacă ar fi crescut în mediul lor familial, nu ar fi realizat tot ce pretind astăzi ca este al lor. Printre ei s-a numărat și un fost beneficiar care a călcat pe urmele educatorilor, iar acest fapt descrie mai bine decât orice cuvânt munca angajaților din protecția copilului harghitean. Alocuțiunile și dezbaterele nostalgice au fost îmbogățite de reprezentațiile tinerilor care locuiesc în centrele direcției. Evenimentul jubiliar a fost deschis de un grup de liceeni ai Centrul de Plasament de tip Familiar (CPF) nr. 1 din Cristuru Secuiesc, membrii trupei fiind Balogh Csaba, Béni Etelka, Mihai András, Simó Paloma și Toti László. Mai târziu, a urcat pe scenă Gábor Lujza, beneficiară a rețelei de asistență maternală profesionistă, care a interpretat cântecul lui Máthé Péter, intitulat „Acum trăiești” (Most élés). Rafi Amanda, de asemenea din rețeaua de asistență maternală profesionistă, a cântat la flaut Giuseppe Maria Cambini: „E-moll duet pentru flaut, I articol – Allegro

vivace”, împreună cu profesoara sa de muzică, Kozma Noémi, flautista trupei Role. Beneficiarii Complexului de Servicii Ocland, Bódi Erzsébet, Bándi Andrea, Kádár Angela, Bódi Arnold, Ötves Oliver și Varga Levente, au prezentat un dans social, în coregrafia beneficiarului Kádár Elemér. Viorel Cătălin Moldovan, student în anul III la Universitatea de Arte din Târgu-Mureș, Departamentul Artele spectacolului (Păpuși – Marionete), beneficiar al Complexului de Servicii Miercurea Ciuc a cântat una dintre propriile compoziții cu acompaniament de chitară, apoi Acatrinei Maximilian, din rețeaua de asistență maternală profesionistă, a interpretat piesa lui Costache Pompieru „Sârba Lui Pompieru”. Ceremonia a fost încheiată de Serbán Noémi, beneficiară a CPF nr. 1 din Cristuru Secuiesc, care a cântat melodia din filmul „Băieții din strada Pál” (*Pál utcai fiúk*), intitulată „Grund”. La finalul evenimentului, cei prezenți au putut viziona expoziția de fotografii ale beneficiarului Karácsony Miklós și ale colegului nostru Szökő Sándor, amenajată în sala 13 a consiliului județean. Miklós este beneficiar al rețelei de asistență maternală profesionistă, iar două dintre fotografiile sale au fost deja prezentate într-o expoziție din Ungaria, două au câștigat un premiu special în cadrul concursului de fotografii „Kontraszt” organizat de Asociația „Turul Madár” în octombrie 2019, iar o fotografie a devenit copertă a cărții Fundației Csányi, intitulată „Primăvara închisă”, publicată în 2020. Lucrările lui Szökő Sándor au fost realizate cu ocazia „Zilelor Talentelor”, eveniment cu o tradiție de 12 ani. Mai multe despre evenimentul jubiliar puteți citi în ediția specială a revistei „Viața Noastră”.

Halász Rita „Respirație profundă”

Prezentare de carte excepțională în Biblioteca Județeană „Kájoni János”

Cartea intitulată „Respirație profundă” (Mély levegő) scrisă de Halász Rita (Ungaria), câștigătoarea Premiului „Margó”, a fost prezentată în fața unei săli pline, în data de 29 noiembrie 2022, la Biblioteca Județeană „Kájoni János”. Scriitoarea din Budapesta s-a conectat online și a vorbit despre motivul care a determinat-o să scrie, precum și despre povestea, luptele și eșecurile personajului principal, Vera, care călătorește prin suișurile și coborâșurile violenței domestice. Ne-am pregătit cu mare entuziasm pentru prezentarea de carte excepțională, pentru că, cu o oră înainte de începerea evenimentului a avut loc o pană de curent. Am căutat cu febrilitate o soluție pentru a nu rata conexiunea online și, în timp ce am încercat să realizăm legătura prin intermediul tehnologiei chiar și în mijlocul unei pene de curent, lumina pâlpâitoare a lumânărilor emana o adevărată atmosferă de Advent. Și iată minunea: cu 2 minute înainte de începerea evenimentului s-a făcut lumină, s-a rezolvat problema curentului.

Șefa Compartimentului Violență în familie a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Harghita, György Enikő, a salutat cu căldură publicul și scriitoarea, iar apoi actrița Némethy Zsuzsa a citit din roman un fragment scurt și elocvent, care a reprezentat incipitul conversației. Din poveste, am făcut cunoștință cu Vera, a cărei viață era marcată de violență încă din copilărie, în persoana unui tată care, deși nu o abuza fizic pe ea, ci făcea asta constant cu mama ei. În poveste apar autodistrugerea și

evadarea dintr-o relație abuzivă într-o altă relație abuzivă. Lupta protagonistului este conturată prin motive biblice, ale Miciei Sirene și Războiului Stelelor – oglindind religia, puritatea copilărească și bătaia lăuntrică care năvălește în suflet. Psihologii Márk Emese și Borota Gábor, prezenți la eveniment, au vorbit despre formele, efectele și capcanele violenței domestice, iar o doamnă în vârstă și-a împărtășit propriul calvar ca o lecție pentru tinerele care trăiesc într-o situație similară. György Enikő a afirmat: zilnic, instituția

noastră se confruntă cu sorți umane șocante, despre care nu putem vorbi, dar în această perioadă – între 25 noiembrie, „Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor” și 10 decembrie, „Ziua internațională a drepturilor omului” – încercăm să atragem și mai mult atenția opiniei publice asupra gravității problemei. Specialistul a explicat: direcția are acum posibilitatea de a primi victimele violenței domestice într-o casă protejată și de a le oferi sprijin. La eveniment am încercat să reflectăm și

faptul că violența este adânc înrădăcinată în societatea noastră – este prezentă în aproape toate straturile, așa că poate fi regăsită în cântecele noastre populare, chiar și în cântecele pentru copii. Prima jumătate a scurtei compoziții muzicale a celor doi tineri artiști invitați, Vrencsán Anita și György Alpár, a oglindit excelent acest fapt. Mesajul melodiilor cântate în partea a doua și la finalul evenimentului a sugerat încurajare: există o cale de ieșire din abuz. După ultimele melodii, publicul a putut vedea desenele expuse în sală, care au fost realizate de elevi din diferite școli din județ pe tema violenței domestice. Expoziția a putut fi vizitată până pe 10 decembrie.

Interviu

Violența în familie are origini în „înțelepciunea populară”?!

Compartimentul violența în familie din cadrul DGASPC Harghita a lăsat în urmă un an plin de activități. Despre strădania privind sprijinirea victimelor violenței în familie și combaterea acestui fenomen complex, generat de probleme psihologice și amplificat de condiții educaționale, economice și sociale am discutat cu șefa Serviciului proiecte, relații cu publicul și violența în familie, György Enikő.

R.: După doi ani de pandemie, anul 2022 a fost extrem de complex și în privința violenței domestice. Care a fost provocarea cea mai mare pentru tine?

Gy.E.: Anul trecut a fost într-adevăr plin de activități. Potrivit înțelepciunii populare „femeia trebuie să se teamă de bărbat”. Din păcate proverbele sunt aplicate chiar și în zilele noastre. Majoritatea femeilor agresate nu cer ajutor, „nu-și spală rufele în public”. Vână-

tăile de pe corpul lor sunt explicate adesea cu accidente banale. Unele se împacă cu soarta sau ajung să creadă că au greșit și își merită pedeapsa. Violența domestică este încă considerată o temă tabu. În acest context consider că cea mai mare provocare pentru mine reprezintă demolarea caracterului tabu al violenței domestice. Consider că este un pas uriaș, dacă femeia abuzată reușește să vorbească deschis despre situația în care se află. Înseamnă că încearcă să-și adune curajul pentru a rezolva problema. Evident, acesta este primul și totodată, cel mai mare pas...

R.: Cu ce metode încercați să demolați caracterul tabu al violenței domestice?

Gy.E.: Recunosc, nu este o sarcină ușoară, dar facem tot posibilul. Profităm de orice ocazie pentru a aduce subiectul în fața publicului, fie în presa scrisă, fie în emisiunile

radio, și bineînțeles, acordăm o atenție deosebită temei în perioada de 25 noiembrie, „Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor” și 10 decembrie, „Ziua Internațională a Drepturilor Omului”. În această perioadă încercăm să ajungem la comunitate prin intermediul mesajelor sociale publicate în presa locală, respectiv spoturile difuzate de posturile de radio locale. Suntem conștienți că subiectul trebuie inclus și în educația copiilor. Prin intermediul inspectoratului școlar am reușit să construim o relație de parteneriat cu școlile din județ. Violența domestică a fost inclusă pe lista temelor orelor de dirigenție. În noiembrie am primit desene expresive de la câteva instituții de învățământ din județ, care reflectă perfect părerile și atitudinile elevilor față de subiect. Aceste lucrări au fost expuse timp de o săptămână în sala de

expoziție a bibliotecii județene. Pe 27 noiembrie am organizat o prezentare de carte excepțională în biblioteca orașului. Romanul „I Respirație profundă”, semnat de Halász Rita (Ungaria) s-a bucurat de un interes deosebit în rândul locuitorilor orașului și nu numai, iar autoarea a fost alături de noi prin intermediul unei aplicații digitale. Pornind de la tema romanului, cei prezenți au participat la o dezbatere interesantă purtată cu psihologii prezenți. Au fost persoane și în public care au dorit să-și prezinte propria experiență, care au subliniat ce NU ar trebui să accepte femeile în relația lor de cuplu.

R.: La prezentarea de carte ați invitat și doi artiști tineri...

Gy.E.: Așa este... prin prestația celor doi artiști am dorit să subliniem faptul că violența domestică este prezentă în cultura populară, de exemplu, în acțiunea basmelor populare, în cântecele populare sau cântecele de copii, ori în proverbe... Dacă nu aducem schimbări în „înțelepciunea populară” care arată că femeile sunt proaste, trebuie să fie controlate și bătute, dacă nu îi învățăm pe copii ce este respectul, înțelegerea, toleranța și

empatia, putem vorbi la nesfârșit despre legi, însă nu putem opri violența împotriva femeilor.

R.: Cum se desfășoară activitatea compartimentului în afara campaniei?

Gy.E.: Desigur, continuăm să lucrăm cu comunitatea și în afara campaniei: o dată pe lună încercăm să organizăm un grup de sprijin pentru 10 persoane, colaborăm cu direcțiile, ori cu birourile sociale ale autorităților locale, cu IPJ Harghita și posturile comunale de poliție. Avem o relație bună și cu organizațiile de femei din județ și periodic participăm la întruniri în diferite comune. La aceste întâlniri vin de obicei, atât femei tinere, cât și reprezentanții generației mai în vârstă. Cu aceste ocazii cei interesați primesc informații utile și vorbesc deschis despre experiențele lor în domeniul violenței domestice.

R.: Ați avut multe cazuri în 2022?

Gy.E.: Este destul de dificil să răspund la această întrebare. Pot spune că am avut multe cazuri, dacă iau în considerare numărul femeilor agresate care ne-au căutat, însă destul de puține sunt cele care au acceptat sprijinul nostru. Din

păcate, violența domestică duce la un fel de dependență. După câțiva ani de trai într-un astfel de mediu, puține femei au puterea și curajul necesar pentru a ieși din relația abuzivă. Victimele se tem de obicei de singurătate, uneori chiar inconștient, sunt dependente financiar, nu au unde să meargă, ori pur și simplu își justifică decizia de a rămâne cu agresor, spunând că cei mici au nevoie de tată. Sunt nenumărate cazuri când victima ne caută doar pentru a-și ușura sufletul în secret și, fiindu-i frică de agresor, nu acceptă să ne deplăsam la domiciliul conjugal. Desigur, în cazul unui abuz grav ne autoseizăm din oficiu. Se întâmplă des ca victima să nu dorească sprijin din partea noastră, ci fiind o instituție publică, vrea doar „să-i dăm o lecție”, altfel spus „să-l speriem” pe soț. Cred că nu este destul de clar ce tip de ajutor le putem oferi victimelor violenței domestice.

R.: Atunci ar fi bine să clarificăm, ce fel de ajutor poate oferi direcția victimelor violenței domestice?

Gy.E.: Compartimentul nostru verifică plângerile depuse, asigură sprijin și consiliere pentru ca victimele să poată depăși mai ușor situația de criză, informăm și îndrumăm femeile abuzate către furnizorul de servicii de specialitate corespunzător, iar dacă este necesar mergem în instanță pentru soluționarea cazurilor. În martie 2019, în cadrul proiectului național Venus – împreună pentru o viață în siguranță am deschis o locuință protejată, în care putem găzdui 6 victime, împreună cu copiii lor, dacă este necesar. Este o realizare mare, pentru că ne oferă posibilitatea de a plasa victima, de a-i oferi cazare, îngrijire, consiliere psihologică și vocațională timp de un an și de a o ajuta să se integreze în societate. Termenul proiectului urmează să expire în primăvară, dar este posibil să fie prelungit.

R.: Ce a fost cel mai greu până acum și ce a adus cea mai mare satisfacție în munca ta?

Gy.E.: Cel mai greu este când femeia abuzată refuză sprijinul nostru, acceptându-și soarta de victimă. În aceste cazuri nu avem ce face, nu putem obliga pe nimeni să primească ajutorul nostru. Fiecare dintre noi avem dreptul să decidem cum vrem să trăim. În ceea ce privește satisfacția... există cazuri când efortul nostru dă roade: părțile implicate doresc să trăiască împreună, comunică, elimină fac-

torul care a creat discordie și familia se reunește. Până acum am avut două asemenea cazuri. Consider că este un real succes și atunci când o femeie abuzată își recapătă echilibrul emoțional în locuința protejată, se angajează, se integrează în comunitate, iar după un an duce un trai independent.

R.: Presupun că ești o feminista convinsă. Dacă ai putea transmite acum un mesaj tuturor femeilor abuzate, ce le-ai spune?

Gy.E.: Cred că fiecare persoană are un rol bine definit în societate,

iar violenței nu ar trebui să-i lăsăm loc. Faptul că un soț, o mamă, un părinte sau un copil devine agresor sau victimă are efect malefic asupra familiei și comunității. Majoritatea își poartă din copilărie sinele abuzator sau sinele abuzat, asemenea unei poveri grele. Este surprinzător cât de subțire este uneori linia dintre ele... Victimele să nu uite, întotdeauna există o cale de ieșire din abuz. Prin urmare, aș sfătui toate femeile să ia măsuri împotriva violenței!

Expoziția caritabilă organizată cu ocazia „Zilei Mondiale a Persoanelor cu Handicap”, un real succes

Pe 5 decembrie a avut loc cea de-a XVI-a ediție a expoziției caritabile tradiționale de Crăciun, organizată în parteneriat cu Asociația Persoanelor cu Dizabilități din județul Harghita, cu ocazia „Zilei Mondiale a Persoanelor cu Handicap”. În această zi arcadele Consiliului Județean Harghita s-au umplut cu viață.

Șase organizații civile și 6 centre ale DGASPC Harghita și-au ridicat standurile colorate, pline cu obiecte artizanale unice, realizate manual de către persoanele cu dizabilități din județ. Atmosfera de sărbătoare, condimentată cu acorduri muzicale de Crăciun a atras locuitorii orașului. Astfel, la finalul evenimentului expozanții s-au întors acasă mulțumiți. Evenimentul a fost inițiat de DGASPC Har-

ghita în anul 2006, scopul organizatorilor fiind atragerea atenției comunității asupra faptului că persoanele cu dizabilități lucrează cu dibăcie și cu sârguință și realizează produse de artizanat unice, care pot fi oferite celor dragi de Crăciun. Primele expoziții caritabile au avut un real succes. Astfel în anul 2008 ni s-a alăturat și Asociația Caritas din Alba Iulia, iar după câțiva ani ne-a devenit partener în

organizarea evenimentului și Asociația Persoanelor cu Dizabilități din județul Harghita. Organizațiile nonguvernamentale și centrele de îngrijire și asistență ale DGASPC Harghita au răspuns pozitiv în fiecare an invitației lansate de direcție. Astfel expoziția nu a fost anulată nici măcar în perioada de pandemie, ci a avut loc pe holul direcției generale.

Beneficiarii DGASPC Harghita au participat la Crăciunul SIO pentru a X-a oară

În data de 20 decembrie a avut loc cea de a X-a ediție a „Crăciunului SIO” (Splendida Iubire a Orfanului) – festivitatea de Crăciun a copiilor și tinerilor din cadrul DGASPC Harghita. Evenimentul a fost organizat și în acest an de către colectivul de muncă a Complexului de Servicii Miercurea Ciuc, sub îndrumarea șefului de centru, Dászkél Ildikó.

După discursul scurt al directorului general, Elekes Zoltán, copiii și tinerii din centrele de la Ocland, Bilbor, Cristuru Secuiesc și Miercurea Ciuc au încântat publicul cu scenete, cântece și poezii de Crăciun. Spectacolul a reflectat munca depusă și dragostea

colegilor noștri de la centre față de beneficiari. Festivitatea de Crăciun s-a încheiat cu împărțirea darurilor

aflate sub brad, după care beneficiarii au consumat cu poftă cozonac și cacao cu lapte.

Publicat de: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, Miercurea Ciuc, Piața Libertății nr. 5.

Editor: Kovács Anna. Poze: Szökő Sándor. Proiectare, design și tehoredactare: Kovács Anna.

ISSN 2393 – 4344, ISSN-L 2393 – 4336

IEȘIRE

/mth
FLORENCIUS